

## AMERIKANSKA FRIHETSKRIGET.

### Nordamerika koloniseras.

De 13 ursprungliga staterna kommer att utvecklas och uppstå på olika sätt. Den skillnad som finns mellan norr och söder i inbördeskriget grundläggs här. Även utformandet av konstitutionen efter frihetskriget har sina grunder här.

Koloniseringen.

Frankrike börjar i norr och går söder ut. Quebec första kolonin, Montreal anläggs senare. När fransmännen går söderut så stöter de ihop med den mäktige Irokese-stammen som senare blir lierad med Engelsmännen.

Engelsmännen börjar på östkusten och drar västerut. Fast först tar de östkusten.

De 13 koloniernas uppkomst:

Första kolonin var Jamestown 1607.

En grupp kommer över med **Virginiakompaniet**.

Svår första vinter, Thanksgiving

1624 blir Virginia kunglig provins, styrs nästan demokratiskt, med en församling, Men enbart jordäggande ger representation

Denna kolonin går bra > Fler kolonister strömmar in.

En grupp pilgrimmer, har brutit med anglikanska kyrkan. Kommer med Mayflower 1620 till Plymouth i norr. Bildar en demokratisk koloni. De blir dock uppköpta av **Massachussettkompaniet**.

Bildad av strikta Puritaner, som reagerade mot katolska drag i den anglikanska kyrkan. Sträng moral och tro. Centraliserad styrelse under köpmännen.

Puritaner styr hårt och intolerant:

Utbrytning av kolonier:

**Rhode Island** 1635

**Connecticut** 1639

**New Hampshire**

1684 återkallar England återkallas många av kompaniernas handelsprivilegium och kolonierna kommer under kunglig kontroll.

Söder om Virginia sker en helt annan utveckling.

Här får adel områden som förläning.

Enskilda adelsmän.

1632 **Maryland** skänktes till Lord Baltimore, ville att det skulle bli katolsk koloni, men så blev det inte. Ville att det skulle bli envälde men det blev det inte heller.

Efter engelska restaurationen 1660talet,

### **North o South Carolina**

Starkt aristokratisk, liten grupp adelsmän

Arv aganderätt, bönder blev livegna

1733 Längst i söder på gränsen till spanska Florida blidas **Georgia**.

Blev en kronkoloni.

New Amsterdam, togs av engelsmännen, gavs till kungens bror Earlen av York.

**New York** bildades. Han hade spelskuld till William Penn, kväkare:

### **Pennsylvania**

Gav **New Jersey** gavs till en vän.

I Pennsylvania låg Nya Sverige, blev **Delaware**, Stugorna

### Förspel till Amerikanska Frihetskriget.

England ansåg att kolonierna skulle tjäna moderlandet ekonomiskt.

Efter Sjuårskriget stärkte engelsmännen sin makt. Kunde man beronde på Frankrike ej kunde konspirera mer.

England hade inte brytt sig om att likrikta politiken i de olika kolonierna.

Kolonier var självstyrande politiskt.

Makteliter, inhemska maktelit. Norr townmeeting, Söder

WASP

Men efter kriget, skärper man kontrollen.

### Frihetskriget

Under Sjuårskriget, eng prob med att kolonier inte ställde upp med män.

Efter kriget:

- 1) Eng förbjuder bosättning väster om App. Kol tycker skit.
- 2) Finansiering; höjer tullar, skatt, alla varor via eng hamnar.
- 3) Kol ingen egen valuta, inflation
- 4) Ek depr, sålde till Fransmän under krig, nu försvann marknad.

Lagar: Sugar Act 1763, Stamp act 1765, Townshendlagarna

Kolonier svara med bojkott.

Politiska agitatorer träder fram, Samuel Adams etc.

Första våldshandlingen, Massakern i Boston – 5 döda.

Boston Tea Party.

1772 antogs Telagen.

Bojkott, båtar kan inte lasta av.

Någon smög sig ombord och kastade i teet.

Engelsmännen blir arga.

Eng upplöser lagstiftande församlingen i Massachusset.

Andra kolonierna blir rädda.

Man samlas 1774 på den Första Kontinentala Kongressen, men splittrad om brytning.

Våren 1775 skärper Engelsmännen handelsrestriktioner



Demonstrationer > Militära sammanstötningar > Belägran av Boston av Engelsmännen > Blodig strid vid Bunker Hill.

Även efter denna drabbning vill alla kolonierna fortfarande inte bryta med England.

De vädjar till Kung George III att kompromissa.

Men han tycker kompromiss my ass, och förklarar Kolonierna i Upprorstillstånd.

Nu har kolonierna fått nog och 1776:

10 maj manar Kontinentalkongressen alla kolonier att bryta med England, de 13 hänger på, dock ej Canada, förblir mycket mer lojala mot England.

2 juli, En resolution som förklarar Amerika självständigt.

4 juli, Independence Day,

Men nu blir det krig.

George Washington utses till Övevrbefälhavare över kontinentalarmén.

England är vida överlägset men de är inte vana vid guerilla-krigföring.

Dessutom är den soldat som slåss för sin egen frihet mer motiverad än den som slåss på fjärran kontinent. De riktigt långsökta brukar dra paralleller till Vietnamkriget.

Så mot alla odds vinner amerikanerna i oktober 1777 det viktiga slaget vid Saratoga Hudsonfloden : (Om ni hör historier som, vad sa GW när han gick över floden)

Kolonierna får kontroll över norra stridsområdet.

Men viktigare är att nu vågar utländska makter sluta upp på koloniernas sida.

Frankrike och Spanien förklarar England krig.

Frankrike bidrar med soldater och krut, 90% av allt krut .

Spanien bidrar genom att hålla den engelska flottan upptagen.

Engelsmännen hade ett starkt fäste i söder. Men kolonierna lyckas hela tiden pressa tillbaka engelsmännen.

1781, 17 oktober, Så har engelsmännen ett starkt fäste i Yorktown, Virginia.

Engelsmännen låg beredda att dra norrut mot New York etc där man trodde att kontinentalarmén skulle lägga huvudanfall.

GW lyckas dock isolera Yorktown och tvingar England att kapitulera.

Freden skrivs i Paris, Kolonierna får området fram till Mississippi. Spanien behåller sina områden, Frankrike lite i Västindien får de ha kvar.

1789 antas Författningen, och Bill of Rights.

GW väljs till USAs första president.

Maktdelningen fastställs. Dömande, lagstiftande och verkställande makt.

Uppdelningen i Senat och representanthus är en kompromiss mellan små och stora stater.

Senat: en stat, en röst

Reprhus: varje stat prop till storlek.

Federal stat: Försvar-, utrikespolitik. Vissa gemensamma ek angelägenheter.

Enskilda stater: Mycket makt.